

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie sygn. akt II K 171/15 J. W. został uznany za winnego tego, że w okresie od grudnia 2010 roku do 8 marca 2011 roku w A. działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, kilkakrotnie udzielił M. J. (1) środka odurzającego grupy I – N i IV – N w postaci heroiny, umieszczonego w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w ilości nie mniejszej niż 3,5 grama za kwotę nie mniejszą niż 700 zł tj. popełnienia przestępstwa z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 33 § 2 k.k. został skazany na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 40 (trzydzieści) stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 10 (dziesięć) zł.

Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. Sąd Rejonowy warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności na okres próby 3 lat. Na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii zobowiązał oskarżonego do poddania się leczeniu w zakresie uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora. Na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł o przepadku równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa, zasądził na rzecz obrońcy oskarżonego koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu, a także częściowo obciążył oskarżonego kosztami postępowania.

Wyrok Sądu Rejonowego został zaskarżony apelacjami przez prokuratora oraz obrońcę oskarżonego.

Obrońca oskarżonego zaskarżyła wyrok Sądu Rejonowego w całości zarzucając zaskarżonemu orzeczeniu:

1. obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na jego treść tj. art. 4, 5 § 2, 7 w zw. z art. art. 424 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego, w szczególności:

- dokonanie oceny jedynie części zeznań świadka A. G. i pominięcie tej części jego depozycji, w których zakwestionował, aby jeździł z M. J. (1) po narkotyki do A., a nawet iż uczestniczył w transakcjach lub zawodził na takie transakcje M. J. (1) poza Ł.;
- odmowę dania wiary i znaczenia procesowego zeznaniom S. K.;
- danie wiary zeznaniom M. J. (1) pomimo, że są one niespójne i nie znajdują potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym, a ponadto świadek posiada interes procesowy w pomawianiu innych osób,
- nierozstrzygnięcie na korzyść oskarżonego niedających się usunąć wątpliwości;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na przyjęciu, że oskarżony udzielał M. J. (1) środka odurzającego, podczas gdy na taką konstatację nie pozwala zgromadzony w sprawie materiał dowodowy.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca oskarżonego wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu.

Prokurator zaskarżył wyrok Sądu Rejonowego na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej orzeczenia o karze podnosząc zarzut bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. polegający na sprzeczności w treści orzeczenia przejawiającej się orzeczeniem ilości stawek dziennych grzywny odmienną liczbą i odmiennie słownie, co uniemożliwia wykonanie wyroku.

W konkluzji apelacji prokurator wniosł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Nie była zasadna apelacja obrońcy oskarżonego J. W..

Sąd I instancji prawidłowo zebrał materiał dowodowy, wnikliwie go rozważył, a swoje stanowisko właściwie uzasadnił i ustalił, iż J. W. w okresie od grudnia 2010 roku do 8 marca 2011 roku w A. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej kilkakrotnie udzielił M. J. (1) środka odurzającego grupy I – N i IV – N w postaci heroiny umieszczonego w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w ilości nie mniejszej niż 3,5 grama za kwotę nie mniejszą niż 700 zł, czym wypełnił dyspozycję art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.

Odnosząc się do zawartego w apelacji obrońcy zarzutu błędnej oceny zeznań świadka A. G. należy stwierdzić, że wbrew twierdzeniom obrońcy A. G. nie zakwestionował, aby jeździł z oskarżonym po narkotyki do A., ale oświadczył, że nie jest w stanie powiedzieć czy razem z M. J. (1) kupowali narkotyki na terenie A. oraz czy w ogóle kupowali je poza Ł. (k.-196). Zatem z treści zeznań świadka wynika nie zaprzeczenie zeznaniom M. J. (1), ale brak możliwości ich potwierdzenia w przedmiotowym zakresie.

Jednocześnie A. G. potwierdził, że wielokrotnie jeździł z M. J. (1) po narkotyki zarówno tramwajem jak i samochodem.

Zeznania te z jednej strony potwierdzają zeznania M. J. (1) co do wielokrotnej obecności A. G. podczas nabywania przez niego narkotyków, a z drugiej nie wykluczają kategorycznie, aby takie transakcje, w których był obecny A. G. miały także miejsce na terenie A..

Nie był również trafny zarzut apelacji dotyczący niezasadnej odmowy wiary zeznaniom S. K.. S. K., podobnie jak J. W., jest osobą, która została wskazana przez M. J. (1) jako sprzedająca mu heroinę w A.. A zatem wbrew twierdzeniom obrońcy jest on osobiście zainteresowany podważeniem wiarygodności zeznań M. J. (1), które skutkują dla niego odpowiedzialnością karną. Okoliczność ta słusznie została wzięta pod uwagę przez Sąd Rejonowy przy ocenie zeznań S. K..

Nie był zasadny zarzut dotyczący dowolnej oceny zeznań M. J. (1), nieuwzględniającej sprzeczności występujących w relacji świadka, braku potwierdzenia w innych dowodach oraz posiadania interesu procesowego w pomawianiu oskarżonego.

Sąd pierwszej instancji z dużą starannością ocenił zeznania M. J. (1). Odnosił się przy tym do drobnych sprzeczności dotyczących okresu nabywania przez niego narkotyków wskazując zarówno na wpływ czasu od zdarzenia do zeznań, jak również na fakt pozostawiania świadka w przedmiotowym okresie pod wpływem narkotyków. Należy wskazać, że wbrew twierdzeniom apelacji M. J. (1) nie był osobiście zainteresowany, aby niezasadnie pomawiać oskarżonego. Nie miał z nim z przeszłości żadnych konfliktów. Wskazał go jedynie z pseudonimu, a następnie rozpoznał spośród okazanych mu fotografii. Trudno także podzielić zarzut obrońcy, iż M. J. (1) był osobiście zainteresowany we wskazaniu J. W. jako osoby, od której nabywał narkotyki. W postępowaniu, w którym sam pozostawał pod zarzutem udzielania środków odurzających przyznał się do winy oraz ujawnił informacje dotyczące źródeł pozyskiwanych narkotyków. Ujawnienie tych informacji nie spowodowało uwolnienia go od odpowiedzialności karnej, ani nie skutkowało nadzwyczajnym jej złagodzeniem.

Dodatkowo na poparcie wiarygodności zeznań M. J. (1) wskazać można na okoliczność dotyczącą zbieżności jego zeznań z wyjaśnieniami oskarżonego odnoszącymi się do S. K.. M. J. (1) jako podejrzany w swojej sprawie wyjaśnił, że w A. nabywał heroinę od mężny o pseudonimie (...) (J. W.) oraz S. (S. K.) dzwoniąc uprzednio raz do jednego raz do drugiego, przy czym mogło być tak, że działali oni razem (wyjaśnienia M. J. k. 4). J. W. przyznał natomiast, że zna S. K. ps. (...), gdyż w przeszłości wspólnie zażywali heroinę (wyjaśnienia oskarżonego k. 29-30).

Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena zeznań świadków oraz wyjaśnień oskarżonego jest pełna, logiczna i mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów z art. 7 k.p.k. Żaden z przetrzonych dowodów nie został przy tej ocenie pominięty. Relacja M. J. (1) została prawidłowo skonfrontowana z pozostałym materiałem dowodowym, w tym przede wszystkim z zeznaniami A. G. oraz wyjaśnieniami oskarżonego.

Wyjaśnień oskarżonego nie można było w związku z powyższym uznać za wiarygodne. Sąd Rejonowy słusznie podniósł, iż zaprzeczając sprzedaży heroiny M. J. (1) działał on w celu uniknięcia odpowiedzialności karnej. Podobna motywacja towarzyszyła zeznaniom świadka S. K..

W tym miejscu zasadne jest podkreślenie, iż stawiając zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, wyrażonej w art. 7 k.p.k., należy wskazać jakich uchybień w świetle zgodności, lub niezgodności z treścią dowodu, zasad logiki (błądność rozumowania i wnioskowania), czy sprzeczności (bądź nie) z doświadczeniem życiowym lub wskazaniem wiedzy dopuścił się w dokonanej przez siebie ocenie dowodów Sąd I instancji (por. wyrok SN z 10 maja 2005 r., WA 10/05 OSN w SK 2005/1/947). Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami Sądu, wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (por. wyrok SN z dnia 24 marca 1975 r., II KR 355/75, OSNGP 9/75, poz. 84, s. 12). Do takiej polemiki z ustaleniami w zakresie oceny dowodów sprowadzają się w dużej mierze zarzuty apelacji.

Nie był trafny zarzut apelacji obrońcy dotyczący naruszenia przez Sąd Rejonowy zasady in dubio pro reo z art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego. Dokonując ustaleń faktycznych Sąd Rejonowy nie stwierdził niedających się usunąć wątpliwości, które zgodnie z zasadą z art. 5 § 2 k.p.k. należałoby rozstrzygać na korzyść oskarżonego. W głównej mierze ustalenia faktyczne zostały dokonane w oparciu o zeznanie M. J. (1), które po skonfrontowaniu z zeznaniami A. G., S. K. oraz wyjaśnieniami oskarżonego, a także treścią dokumentacji lekarskiej zostały ocenione zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów.

Obrońca oskarżonego poza wskazaniem w apelacji zarzutu obrazy art. 4 k.p.k. określającego zasadę bezstronności nie wykazała, aby rozpoznając przedmiotową sprawę Sąd Rejonowy sprzeniewierzył się tejże zasadzie. Nie wykazano w jakich konkretnie działaniach Sądu miałyby przejawiać się uprzedzenie czy też negatywne nastawienie do oskarżonego. Sama okoliczność, iż w konsekwencji po przeprowadzeniu postępowania dowodowego został wydany wobec niego wyrok skazujący nie może absolutnie być utożsamiany z naruszeniem zasady obiektywizmu.

Konsekwencją nieuwzględnienia podniesionych w apelacji zarzutów obrazy prawa procesowego było nieuwzględnienie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych polegających na przyjęciu, że oskarżony udzielał M. J. (1) środka odurzającego.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok w części obejmującej uznanie J. W. za winnego popełnienia przypisanego mu przestępstwa.

Zasadna była natomiast apelacja prokuratora wskazująca na występowanie w przedmiotowej sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k.

Sąd Rejonowy orzekając ilość stawek dziennych kary grzywny wskazał liczbowo jej wymiar na „40”, zaś słownie na „trzydzieści”. Taki sposób określenia wysokości wymierzonej kary nie tylko narusza wynikający z art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. obowiązek redagowania orzeczenia w sposób jednoznaczny i zrozumiały, ale przede wszystkim odzwierciedla wewnętrzną sprzeczność wyroku uniemożliwiającą jego wykonanie. Ostatecznie nie wiadomo bowiem w jakiej wysokości została wymierzona kara grzywny, na którą skazano J. W..

Stosownie do dyspozycji art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k., sytuacja przedstawiona na wstępie stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, co uzasadniało uwzględnienie zarzutu i wniosku prokuratora zawartego w apelacji, a w konsekwencji uchylenie wyroku w zaskarżonej części (por. wyrok SN z dnia 19 stycznia 2016 r., V KK 389/15, LEX nr 1959501).

Ograniczenie zakresu uchylecia wyroku związane jest bezpośrednio z treścią zarzutu apelacyjnego dotyczącego tylko jednego elementu wyroku tj. tego, który dotknięty jest bezwzględna przyczyna odwoławczą.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy w uchylonym zakresie Sąd Rejonowy prawidłowo sformułuje swoje rozstrzygnięcie bacząc, by jego treść była jednoznaczna i nie budziła wątpliwości, uwzględniając przy tym przesłanki wynikające z treści art. 443 k.p.k.

Z uwagi na fakt, iż oskarżony w postępowaniu odwoławczym korzystał z pomocy prawnej obrońcy wyznaczonego z urzędu, zaś koszty tejże pomocy nie zostały uiszczone w całości ani w części Sąd Okręgowy zasądził je na rzecz obrońcy oskarżonego ze Skarbu Państwa ustalając ich wysokość na podstawie § 17 ust. 2 pkt 4 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 oraz § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1801).